

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декал економічного факультету

Анатолій ДІБРОВА
“20” травня 2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 9 від «13» травня 2022 р
Завідувач кафедри

Надія ДАВИДЕНКО

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Фінанси і кредит»
16.05.2022р.

Любов ХУДОЛІЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Факультет Економічний

Розробники: д.е.н., професор Давиденко Н.М., к.е.н., доцент Буряк А.В.

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни
Фінансовий менеджмент

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування _____ (шифр і назва)	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа і страхування» (шифр і назва)	
Освітній ступінь	_____ магістр _____ (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3_	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	- _____ (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1_	2
Семестр	1	3
Лекційні заняття	30 _год.	8 _год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 _год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	106 год.
Самостійна робота під керівництвом	__-__	
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	_____4_____ год. _____ год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління фінансами підприємств, практичних навичок їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- сутності, мети та функцій управління фінансами підприємств;
- методологічних засад організації управління фінансовою діяльністю підприємств і його методичного інструментарію; «розроблення фінансової стратегії підприємств у взаємозв'язку із місією та загальною корпоративною стратегією їх розвитку;
- управління формуванням та ефективним використанням активів і капіталу підприємств як у цілому, так і по окремих їх видах;
- основ управління інвестиціями підприємств для забезпечення реалізації стратегії їх розвитку;
- управління грошовими потоками підприємств з метою забезпечення їх платоспроможності та фінансової стійкості;
- управління фінансовими ризиками підприємств по окремих видах фінансових операцій та напрямках фінансової діяльності;
- основ антикризового фінансового управління підприємствами, спрямованого на відновлення їх фінансової рівноваги у процесі розвитку.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких компетенцій:

- уміння формувати систему організаційного та інформаційного забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві;
- уміння досліджувати фінансовий стан підприємства, шукати резерви його зміцнення;
- уміння розробляти фінансовий план підприємства у межах окремих підсистем планування та напрямів діяльності;
- уміння застосовувати основні методи аналізу та планування активів підприємства;
- уміння застосовувати основні методи аналізу капіталу, обґрунтування потреби в капіталі, оцінки вартості капіталу та оптимізації його структури;
- уміння здійснювати оцінку ефективності реальних інвестицій формувати програму реальних інвестицій, обґрунтовувати потреби в інвестиційних ресурсах;
- уміння здійснювати оцінку фінансових інвестицій та формувати інвестиційний портфель підприємства;
- уміння застосовувати основні методи аналізу та планування грошових потоків;
- проводити оцінку фінансових ризиків, обґрунтовувати методи нейтралізації та зовнішнього страхування;

- проведення оцінки вірогідності банкрутства та виявляти шляхи та механізми його запобігання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту

Тема лекційного заняття 1. Теоретико–методологічні засади фінансового менеджменту

Сутність фінансового менеджменту. Необхідність і значення фінансового менеджменту. Цілі й задачі, стратегія і тактика фінансового менеджменту. Поєднання стратегії і тактики фінансового менеджменту. Методи і прийоми фінансового менеджменту.

Функції й принципи фінансового менеджменту. Об'єкти фінансового управління. Базові показники, що використовуються у фінансовому менеджменті. Механізм реалізації фінансового менеджменту.

Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей у часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик і його вплив на зміну вартості грошей.

Майбутня вартість грошей та її сутність. Розрахунок майбутньої вартості грошей. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням анюїтетів. Нарахування складних процентів. Таблиці для визначення процентного фактора при розрахунках майбутньої вартості грошей.

Теперішня вартість грошей і її сутність. Розрахунок теперішньої вартості грошей. Розрахунок теперішньої вартості анюїтетів. Теперішня вартість і ставки дисконта. Теперішня вартість різних грошових потоків. Теперішня вартість довічної ренти. Таблиці для визначення процентного фактора при розрахунках теперішньої вартості грошей.

Змістовий модуль 2. Управління активами та капіталом підприємства

Тема лекційного заняття 1. Управління грошовими потоками на підприємстві

Поняття, види та значення грошових потоків для підприємства. Класифікація грошових потоків. Визначення термінів, які використовуються при складанні Звіту про рух грошових коштів (за П(С)БО 4. Види господарської діяльності для складання Звіту про рух грошових коштів. Алгоритм розрахунку руху грошових коштів.

Аналіз грошових потоків підприємства. Методи аналізу грошових потоків. Складові грошових потоків за видами діяльності.

Управління грошовими потоками. Причини недостатності грошових коштів на підприємстві. Прогнозний бюджет грошових коштів. Оптимальний рівень готівки. Модель Баумоля. Модель Міллера – Орра. Джерела фінансування.

Тема лекційного заняття 2. Управління прибутком

Зміст і задачі управління прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком.

Управління прибутком від різних видів фінансово-господарської діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку від реалізації продукції. Управління формуванням собівартості. Управління затратами на оплату праці. Варіанти розрахунку прибутку. Ризик отримання прибутку. Гранична виручка і граничні витрати. Порог рентабельності.

Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві. Вплив інфляції на прибуток. Використання форвардних, ф'ючерських контрактів, опціонів і їх вплив на формування прибутку.

Політика максимізації прибутку підприємств. Операційний ліверідж.

Сутність і задачі управлінням розподілом прибутку. Фактори, що впливають на розподіл балансового прибутку. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств. Податковий менеджмент суб'єктів господарювання.

Управління розподілом і використанням чистого прибутку. Аналіз розподілу і використання прибутку. Політика розвитку підприємства при використанні прибутку. Дивідендна політика. Капіталізація доходів працівників підприємств як засіб підвищення ефективності управління прибутком.

Тема лекційного заняття 3. Управління оборотним капіталом

Сутність оборотного капіталу і його роль у забезпеченні підприємницької діяльності. Зміст і задачі управління оборотним капіталом. Забезпечення збалансованості матеріальних фінансових ресурсів.

Принципи визначення потреби в оборотному капіталі господарюючого суб'єкта. Оцінка оборотного капіталу.

Управління розміщенням оборотного капіталу. Ліквідність поточних активів. Управління виробничо-матеріальними запасами. Дебіторська заборгованість. Способи управління дебіторською заборгованістю. Управління грошовими коштами та короткостроковими фінансовими вкладеннями.

Управління джерелами формування оборотного капіталу. Власний оборотний капітал і джерела його формування. Визначення обсягу власного оборотного капіталу підприємства. Фактори, що впливають на його обсяг. Політика підприємства відносно формування власного оборотного капіталу.

Використання позичок коштів для формування оборотного капіталу. Фінансовий кредит як основне джерело формування позичкових коштів. Політика залучення фінансових кредитів. Кредитоспроможність суб'єктів господарювання.

Використання залучених коштів. Формування кредиторської заборгованості. Управління кредиторською заборгованістю.

Оптимізація структури джерел формування оборотного капіталу суб'єктів господарювання з урахуванням форми власності й сфери діяльності.

Тема лекційного заняття 4. Вартість та оптимізація структури капіталу

Сутність капіталу підприємства. Показники, що характеризують стан капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на загальний розмір капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний фонд. Резервні та страхові фонди. Цільові фонди. Амортизаційні відрахування. Нерозподілений прибуток.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання.

Залучений капітал. Кредиторська заборгованість.

Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Фінансовий ризик. Вартість власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу. Фінансовий ліверідж. Ефект фінансового ліверіджу.

Структура капіталу. Теорія структури капіталу. Фактори, що впливають на структуру капіталу. Оптимізація фінансової структури капіталу. Політика підприємства щодо структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

Тема лекційного заняття 5. Управління інвестиційною діяльністю підприємства

Сутність і значення інвестиційної діяльності підприємства. Форми інвестиційної діяльності. Інвестиції у виробничі фонди. Прямі й портфельні інвестиції. Інвестиції в оборотний капітал. Інноваційна форма інвестицій. Мотивація інвестиційної діяльності. Управління реальними інвестиціями — капіталовкладеннями. Відтворювальна і технологічна структура капітальних вкладень. Розробка й методи оцінки інвестиційних проектів. Критерії відбору. Загальна оцінка інвестиційної привабливості. Ризик в інвестиційній діяльності. Концепція ризику. Класифікація інвестиційних ризиків. Вимір ступеня ризику. Управління зниженням ризиків.

Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. Амортизаційна політика підприємства. Прискорена амортизація. Інструменти довготермінового фінансування. Акціонерний капітал. Облігації. Визначення оптимальної структури джерел фінансування капіталовкладень. Прогнозування джерел.

Фінансова інвестиційна діяльність підприємства. Вкладення коштів у цінні папери. Розміщення коштів на депозитних рахунках. Інвестиційний портфель. Принципи формування інвестиційного портфеля. Методи оцінки інвестиційного портфеля з урахуванням ризику. Диверсифікація інвестиційного портфеля. Ризикові інвестиції (венчурний капітал).

Змістовий модуль 3. Фінансовий аналіз та фінансове планування

Тема лекційного заняття 1. Оцінка фінансового стану та фінансове планування діяльності підприємства

Сутність і задачі аналізу фінансових звітів. Види і зміст фінансових звітів. Використання бухгалтерського балансу в управлінні фінансами підприємства.

Методи пошуку резервів поліпшення фінансового стану підприємства. Аналіз майна та капіталу підприємства. Оцінка та управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Шляхи їх підвищення.

Управління рентабельністю підприємства та його вплив на конкурентоспроможність. Оцінка і управління фінансовою стійкістю підприємства. Оцінка і шляхи підвищення ринкової активності суб'єктів господарювання.

Сутність і взаємозв'язок фінансового прогнозування і планування. Фінансове прогнозування і планування як важлива умова прийняття управлінських рішень.

Цілі й задачі фінансового прогнозування. Прогнозування фінансових результатів. Розрахунок і аналіз ресурсів, необхідних для реалізації цілей фінансового прогнозування.

Методи фінансового прогнозування. Прогнозування показників балансового звіту. Фінансовий план (баланс доходів і затрат) підприємства — основа управління фінансовими ресурсами підприємства. Управління виконанням фінансового плану.

Оперативне планування надходжень і використання грошових коштів підприємства. Управління вхідними грошовими потоками. Управління вихідними грошовими потоками. Оперативне регулювання поточних надходжень і витрат грошових коштів.

Тема лекційного заняття 2. Дохід і ризик

Поняття ризику і доходу. Види ризиків. Оцінка ризику. Рівень ризику. Вирахування очікуваних доходів за невизначених умов. Середнє квадратичне (стандартне) відхилення як міра ризику. Коефіцієнт варіації співвідношення ризику і доходу. Ризик портфеля. Коефіцієнт варіації і мінливість.

Визначення ризику і віддачі за моделлю оцінки капітальних активів (САРМ). Коефіцієнт бета. Лінія надійності ринку (SML).

Тема лекційного заняття 3. Банкрутство й управління фінансовою санацією підприємства

Поняття і фінансова оцінка банкрутства. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система попереднього регулювання на загрозу банкрутства і комплекс попереджувальних заходів. Фінансові наслідки банкрутства підприємства. Організаційне та фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

Сутність і задачі управління фінансовою санацією підприємств. Вибір ефективних форм фінансової санації. Санаційний контролінг. Внутрішній

механізм фінансової стабілізації. Управління залученням зовнішніх фінансових джерел. Держава як сенатор підприємства. Організаційно – фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2
2	Управління грошовими потоками на підприємстві	2
3	Управління прибутком	1
4	Управління оборотним капіталом	1
5	Вартість та оптимізація структури капіталу	2
6	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	2
7	Аналіз фінансового стану підприємства	1
8	Фінансове планування і прогнозування діяльності підприємства	2
9	Дохід і ризик	2

1. Здійснити теоретичні дослідження та підготувати доповідь за темою.

1. Передумови виникнення фінансового менеджменту як науки.
2. Теоретичні основи фінансового менеджменту.
3. Суб'єкти й об'єкти фінансового менеджменту.
4. Мета, задачі та функції фінансового менеджменту.
5. Складові фінансової політики підприємства.
6. Стратегічні й тактичні цілі фінансової політики.
7. Фактори, що визначають дивідендну політику підприємства.
8. Стратегія й тактика фінансової політики підприємства.
9. Поняття грошових потоків. Їх класифікація.
10. Поняття операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства.
11. Відмінність прямого і непрямого методів розрахунку грошового потоку.
12. Порядок розрахунку операційного і фінансового циклів.
13. Модель Баумоля.
14. Модель Міллера-Орра.
15. Прибуток підприємства. Фактори впливу на прибуток.
16. Класифікація витрат по відношенню до готової продукції.
17. Класифікація витрат за характером поведінки.
18. Поняття й сутність операційного аналізу.
19. Методика визначення точки беззбитковості.
20. Поняття цінової політики підприємства.
21. Напрямки використання прибутку підприємства.
22. Поняття дивідендної політики підприємства.
23. Теорія структури капіталу Міллера-Модільяні.
24. Сутність та структура оборотного капіталу.
25. Поняття норми і нормування.
26. Розрахунок чистого оборотного капіталу методами „знизу” і „зверху”.

27. Поняття і порядок розрахунку поточних фінансових потреб підприємства.
28. Принцип дорогої закупівлі та дешевого продажу товарів.
29. Спонтанне фінансування.
30. Облік векселів та факторинг.
31. Поняття і складові власного капіталу.
32. Поняття ціни капіталу.
33. Середньозважена вартість капіталу фірми.
34. Переваги та недоліки власного капіталу.
35. Поняття інвестиційного проекту.
36. Джерела фінансування інвестицій.
37. Метод чистого сучасного значення (NPV-метод).
38. Внутрішня норма прибутку.
39. Ризик як економічна категорія.
40. Види ризиків.
41. Основні показники оцінки ризиків.
42. Правила стратегії ризик-менеджменту.
43. Сутність аналізу фінансового стану підприємства.
44. Характеристика форм фінансової звітності.
45. Показники ліквідності.
46. Показники фінансової стійкості.
47. Показники ділової активності підприємства.
48. Показники ефективності господарської діяльності.
49. Заходи прискорення оборотності оборотних коштів.
50. Поняття фінансового планування.
51. Етапи фінансового планування.
52. Види бюджетів, які використовуються на підприємстві.
53. Поняття банкрутства і його причини.
54. Симптоми фінансової кризи.
55. Модель Альтмана.
56. Модель Спрінгейта.
57. Коефіцієнти, які використовуються вітчизняними аналітиками при прогнозуванні банкрутства.
58. Поняття фінансової санації.
59. Програма санації.
60. Мирова угода.

7. Методи навчання

У процесі викладання курсу и навчання застосовуються наступні методи: індуктивні у дедуктивні методи передання інформації, проблемно-пошуковий метод, методі мотивації учбової діяльності та ін. навчання здійснюється як під керівництвом викладача, так і самостійно.

8. Форми контролю

Контроль знань з дисципліни здійснюється згідно з „Положенням НАУ про проміжну атестацію студентів Національного аграрного університету” від 28 липня 2004 року та „Положення про экзамен та заліки у Національному аграрному університеті” від 22 листопада 2004 року.

Форма контролю знань студентів є поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. Поточний контроль може здійснюватися шляхом усного та письмового опитування, розв’язку тестових завдань, підготовки доповідей та рефератів, виконання контрольних робіт студентами.

Проміжна атестація для студентів очної форми навчання має на меті визначити сукупність знань студента з дисципліни по завершенню певного етапу вивчення дисципліни і проводиться у формі контрольних завдань та тестування по кількох темах у вигляді модулів.

Форма підсумкового контролю - іспит.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

1. Відповідно до Положення « Про экзамен та заліки у НУБіП України», затвердженого ректором університету 27.02.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи R НРстосовно вивчення певної дисципліни визначається формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R(1)ЗМ \cdot K(1)ЗМ + \dots + R(n)ЗМ \cdot K(n)ЗМ)}{K_{ДИС}}, (1)$$

де $R(1)ЗМ, \dots, R(n)ЗМ$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;
 $K(1)ЗМ, \dots, K(n)ЗМ$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;
 $K_{ДИС} = K(1)ЗМ + \dots + K(n)ЗМ$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Формулу (1) можна спростити, якщо прийняти $K(1)ЗМ = \dots = K(n)ЗМ$. Тоді вона буде мати вид

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R(1)ЗМ + \dots + R(n)ЗМ)}{n}. (2)$$

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до

2. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно Положення « Про екзамени та заліки у НУБіП України», затвердженого ректором університету 27.02.2019 р. протокол № 7. Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1 . Таблиця 1. Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни **R**ДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи **R**НР (до 70 балів):
R ДИС = **R** НР + **R** АТ .

10. Методичне забезпечення

1. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: ТОВ «Задруга», 2012. – 516с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Азаренкова Г. М. Фінансові ресурси та фінансові потоки. Теоретичний аналіз : монографія / Г. М. Азаренкова. – Харків, 2008. – 255 с.
2. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Ельга, 2008. – 724 с.
3. Бланк И. А. Управление финансовыми ресурсами. – М. : Омега-Л, 2010. - 767 с.
4. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: ТОВ «Задруга», 2012. – 516с.
5. Партин Г. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. для студ. спец. "Фінанси" / Г. О. Партин, Н. Є. Селюченко ; Національний ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. - 330 с.
6. Петленко Ю.В. Фінансовий менеджмент. К.: Кондор, 2007. – 298 с.
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: тести: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП "Рута", 2006. – 180 с.
8. Фінансова стратегія підприємства : монографія / [І. О. Бланк, Г. В. Ситник, О. В. Корольова-Казанська, І. Г. Ганечко] ; за заг. наук. ред. І.О. Бланка. – К. : КНТЕУ, 2009. – 147 с.

9. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с.
10. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, Б.І. Сюркало; за ред. І.О. Школьник. – Суми: Університетська книга, 2009. – 301 с.
11. Фінансовий менеджмент / За ред. С.Я. Салиги, Н.В. Дація, С.О. Корецького. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 273 с.

Допоміжна

1. Антикризисное управління: Підручник / Під ред. Е.М. Короткова. – М.: ІНФРА, 2001. – 432 с.
2. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. Т.1. - К.: Эльга - Н, Ника – центр, 2001. – 536 с.
3. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. Т.2. - К.: Эльга - Н, Ника – центр, 2001. – 512 с.
4. Бланк И.А. Управление денежными потоками. - К.: Ника – центр, Эльга, 2002. – 736 с.
5. Бланк И.А. Управление капиталом: Учебный курс. – К.: Ника – центр, Эльга, 2004. – 576 с.
6. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: Ника – центр, Эльга, 2002. – 752 с.
7. Брігхем Євхен. Основы фінансового менеджменту: Пер. з Англ.. – К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
8. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами: Пер. с англ. / Гл. ред. серии Я.В.Соколов. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 799 с.
9. Василенко В.О. Антикризисное управління підприємством: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 504 с.
10. Василик О.Д. Теорія фінансів. – К.: НІОС. – 2001. – 416 с.
11. Давиденко Н.М. Корпоративне управління в акціонерних товариствах / Н.М. Давиденко. Монографія. - К.: [б.в.], 2011. – 356 с.
12. Данилюк М.О., Савич В.І. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 204 с.
13. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 485 с.
14. Коробов М.Я. Фінансово – економічний аналіз діяльності підприємств. – К.: Т – во “Знання”, 2001. – 378 с.
15. Крайник О.П., Клепикова З.В. Фінансовий менеджмент. – Київ: “Дакар”, 2000. – 260 с.
16. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз. – Дніпропетровськ: ДАУБП, 2000. – 152 с.
17. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 520 с.
18. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – Херсон: Олді – плюс, 2003. – 256 с.

19. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 485с.
20. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472с.
21. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту. Навчальний посібник. – К.: Скарби, 2003. – 238с.
22. Стонер Джеймс А.Ф., Долан Едвін Г. Вступ у бізнес. Ред. Й.С.Завадський. – К.: Вид. Європейського університету фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, 2000. – 752 с.
23. Тарасюк Г.М., Шваб Я.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. – К.: “Каравелла”, 2003. – 432с.
24. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.
25. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. – К.: КНЕУ, 2000. – 412 с.
26. Фабоцци Ф. Управление инвестициями: Пер. с англ. – М.: ИНФРА – М, 2000. – XXVIII. – 932с.
27. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2003. – 384с.
28. Фінансовий менеджмент: / за ред. Кірейцева Г.Г. – Житомир: ЖІТІ, 2004. – 531 с.
29. Фицджеральд Рэй. Управление финансами предприятия для менеджеров. Руководство по планированию, контролю и принятию решений: / Пер. с англ. – Днепропетровск: Баланс – Клуб, 2003. – 456с.
30. Цал – Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 360с.
31. Ченг Ф. Ли, Джозеф И. Финнерти. Финансы корпораций: Теория, методы и практика. Пер. с англ. – М.: Инфра – М, 2000. – XVIII, 686 с.
32. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: Навч. посіб. – К.: Знання – Прес, 2003. – 622с.
33. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу. М.: Инфра – М, 2000. – 208 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.

5. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>.
9. Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства інфраструктури України. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/>.
11. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
12. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
13. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
14. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
15. Офіційний веб-сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/index>.
16. Офіційний веб-сайт Рахункової палати України. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.
1. Навчальний портал НУБіП України з дисципліни «Фінансовий менеджмент» <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2338>